

strækkelig til at bevirke en Forandring i den hidtil brugte Forsyningsmaade, maa dette i en endnu langt høiere Grad være Tilfældet, naar de kunne erholdes fra de for Statens Regning drevne Fabriker i Straffeanstalterne.

Udvalget maa derfor ansee det som endnu uforandret Krigsministeriet paalagt at arbeide hen til, at den allerhøieste Befaling af 10de Februar 1841 snarest muligt bliver iværksat, og anser enhver Deel af Statens Repræsentation berettiget til at bringe denne Sag frem og andrage paa Befalingens Efterlevelse, uden at derved i fjerneste Maade tilsigtes nogen Prægravation, for de øvrige Statsdeles Repræsentationer, idet der naturligtviis er dem den samme Afgang aaben til at yttre deres Mening om Sagen.

Skjøndt det saaledes kunde synes overflødig at gaae ind paa de øvrige af Krigsministeren anførte Grunde mod Ufserød Fabriks Nedlæggelse, skal Udvalget dog endnu yttre følgende:

Ministeren siger, at det ikke er hensigtsmæssigt at beskæftige Fangerne i Straffeanstalterne med Fabrikarbeider, men at de bør søges anførte til Arbeider, der, naar de atter erholde deres Frihed, sætte dem i Stand til at ernære sig selv.

Om dette end i og for sig maatte være rigtigt, saa har dog Erfaring, efter mange Forsøg i forskellig Retning, viist, at Beskæftigelsen med landlige Arbeider gjør alt Tilsyn med hver enkelt Fange saagodtsom umuligt, samt at Fabrikarbeider ere de eneste, der efter vore Forhold, og naar den fornødne Opsigt med Fangerne skal iagttages, kunne drives uden altfor store Tab for Staten, ja at disse endog kunne give et ikke saa ganske ubetydeligt Bidrag til Fangernes Underholdning og Beklædning m. v., hvilket paa ingen Maade maa lades ude af Betragtningen. Fængselsbestyrelsen er derfor kommen til det Resultat, at Fabrikarbeider maae og bør drives i alle Straffeanstalter, og, dette givet, bliver det altsaa Opgaven at sørge for, at dette skeer paa den Maade, der, uden Skade for Straffens Formaal, som naturligtviis er Hovedsagen, bringer Staten mindst Tab.

Ministeren har endvidere sagt, at Milli-

tair-Staten maa have samme Ret til at bestemme, hvorledes den vil forsyne sig med sine Fornødenheder, som enhver privat Mand har; men dette er neppe rigtigt.

Ja! var der tilstaaet Krigsbestyrelsen en bestemt Sum, hvorfor den skulde besørge Armeens forsvarlige Beklædning, efter visse givne Regler og saaledes, at Overskuddet blev dens Egen- dom, ligesom Underbalancen af den maatte udredes, da kunde den være berettiget til, uden alle andre Hensyn, end hvad der i for den selv var fordeelagtigt, at sørge derfor; men dette er jo paa ingen Maade Tilfældet, saa at altsaa Staten paa den Maade, der passer samme bedst, kan ordne Armeens Beklædning, uden at Krigsbestyrelsen kan fordrø videre, end at der leveres den forsvarlige gode Gjenstande til de Lidere, de behøves, og i den fornødne Mængde, samt at derfor gives den tilbørlig Sikkerhed. Spørgsmaalet bliver altsaa, om den Maade, hvorpaa Staten hidtil har forsynet sig med Armeens Fornødenheder, har været den fordeelsagtigste og tillige den sikreste, den kunde vælge.

Betragter man alene Sagen fra Krigsbestyrelsens Standpunkt, kan der vel anføres Udskilligt, som taler for den hidtil brugte Fremgangsmaade.

Det maa erkjendes, at Krigsbestyrelsen, ved selv at drive Ufserød Fabrik, maastee kunde sikke sig, at der til hvad som forarbejdes forbruges gode og uforskallede Materialier; den kunde maastee være vis paa, at Varerne vare af eens Godhed, saaledes, at hvad der leveredes en Troppes-Afdeling kunde være ligesaa længe som det, der leveredes en anden, naar det behandlede med samme Omhyggelighed; og at den altsaa kunde gjøre temmelig sikker Beregning over, hvad den aacelig behøvede.

Uagtet det er hævet over al Tvivl, at Ingen mindre end Staten skal være Fabrik-Entrepreneur, kunde der saaledes, naar ikke andre Forhold talte derimod, været Udskilligt, der talte for, at denne Fabrikation vedligeholdtes, især da det ifkun er den ene Deel af Fabrikantens Virksomhed, her er Tale om at udføre, nemlig Tilvirkningen eller Driften af Arbeidsværkstederne, medens den vanskeligste Deel, nemlig Afhændelsen af Fabrikatet, her bortfalder.